

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

§. Eius ergo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

cuius iurisdictionis, ut docui lib. 5. tr. 10. p. 2. c. 4. n. 5.

§. Si verò.

SI vnus ex duobus à Principe, remota appellatione, delegatis, v. g. Titius Caius condelegato vices suas commisit, Caius non potest alteri causam delegare: Neque potest procedere, remoto appellationis remedio: quòd si ab eo appelletur, non ad Titium condelegatum, sed ad primum delegantem appellari debet.

Tria sunt asserta. Primum ita probari debet: Licet delegatus Principis subdelegare possit, non tamen potest hanc iterum subdelegandi potestatem in subdelegatum transfundere. Atqui Caius in proposita causa est subdelegatus à Titio Principis delegato: Ergo alteri committere non potest. Maior probatur: Tum quia facultas subdelegandi est priuilegium personale Principis delegato specialiter concessum: Ergo non potest ad alterum transfundi. Tum quia priuilegium non debet extendi ad casum diuersum: est autem aliud subdelegare, & aliud dare facultatem subdelegandi: Ergo ex eo, quod prius concessum est Principis delegato, non sequitur, etiam posterius concessum esse.

Dices. Cum Caius hoc casu duplici iure Iudex sit, ut delegatus, & ut subdelegatus, poterit iurisdictione in hac causa alteri committere ut delegatus Principis, & retinere ut subdelegatus. Respondeo, Id fieri non posse. Partim, quia iurisdictione, quando in vnâ personam translata est, indiuidua manet, ut non possit vna ratione transferri, & altera retineri. Partim quia Titius voluit vices suas delegare Caio Coadiudici suo, & Caius ita acceptauit. Si autem Caius iurisdictionem suam alteri committat, tum desinet esse Iudex, atque fieri poterit, ut alter ille discordet in sententia ab ipso Caio: quod repugnat priori subdelegationi factæ à Titio. Cæterum Caius iste non prohibetur sibi adhibere assessorem, non conferendo illi partes iudicandi, sed consilium dandi, iura explicandi.

Alterum ita declaratur ab Innoc. III. in hoc §. Licet delegatus à Principe, propter adiunctas clausulas, solus procedere possit, remota appellatione, si videl. alter delegatus impeditus fuisset; non tamen potest ita procedere, si subdelegationem à socio accepit. Cum enim iurisdictione eius indiuidua sit, vnâque sententiam proferat, si ab ea appellari non possit, consequens foret, quòd subdelegatus procederet remota appellatione: Id verò absurdum est; cum priuilegium istud soli Principis delegato ut personale, & alteri incommunicabile competere possit.

Tertium ita probari debet: Cum iurisdictione indiuidua sit in persona Caij, necesse est absurdum sequi, si dicamus ab eo ad Titium subdelegantem appellari posse. Vel enim tota causa ei à Titio commissa est, vel pars. Si primum, cessauit eius iurisdictione: Ergo ad ipsum non appellatur, iuxta §. Porro, hoc c. Si secundum, iterum appellari non potest: quia appellatio est ad superiorem Iudicem, non ad parem, ut hic Gl. docet ver. si non possunt, & DD. in l. 1. §. si quis, ff. de appell. Titius autem & Caius sunt pares in hac causa: Ergo, &c.

Corollarium: Transferri huc potest axiomata Philosophorum. Quòd effectus sequitur deteriorem partem suæ causæ. Seu, quòd *perfectum ex integra causa: Imperfectum autem ex quolibet defectu existit.* Diximus enim, quòd delegatus Principis, propter admittionem imperfecti, videl. subdelegationis acceptatæ à socio, ea præstare non potest, quæ alioquin ratione delegationis suæ possit. Videri hic potest Abb. & Barbat. col. 2. huius §.

§. Eius ergo.

Continet repetitionem eorum, quæ dicta sunt princ. huius c. & §. verum. Videl. Tametsi Auditor absque partium consensu datus sit, non esse locum appellationi: nisi is ut suspectus recusetur, vel partes iniuste grauet, tum causæ recusationis, vel grauamenti eorum delegato probari debet: quòd si eorum cum iusta sit, admittitur recusetur, & ad superior-

rem partes compellat, tum appellare possunt ad Principem delegantem; & quod interim actum fuerit, pro irritato haberi.

NOTANDVM Vn. Ab auditore non appellatur; cum Iudex non sit: sed causa recusationis, vel grauamen defertur ad Iudicem, qui Auditorem dedit. Sin autem is iustam recusationis vel grauaminis amouendi causam admittere nolit, tum ab eo ad superiorem Iudicem appellari potest.

CAPITVLVM XXVIII.

Pastoralis.

PARAPHRASIS.

Cum delegato Principis ipsa lege concessa sit iurisdicctio ad subdelegandam alteri, ideo recipere recusantem compellere potest, modo non malitiosè se ipsum subtrahere, & exonerare intendat. Alioquin, nisi delegatus coërcitionem aliquam haberet, eius in hac re potestas ac iurisdicctio inutilis foret. Cauere tamen debet delegatus, vt, si postulante necessitate, personis superioribus causam delegandam arbitretur, in coactione inferenda dignitatis rationem habeat.

SVM MARI VM.

1. Delegare vel subdelegare causam contentiosam est actus iurisdictionis.
2. Delegatus Principis, id est, Superiorem nullum agnoscentis, causam sibi commissam delegare potest cuicumque personæ habili, cui ipse delegans committere possit.
- Imò subdelegatum compellere potest ad suscipiendam subdelegationem; nisi malitiosè onus in ipsum exoneret.
3. In coactione tamen, & pœna illatione haberi debet ratio dignitatis personæ.
4. Delegatus causam totam, & partem eius alteri subdelegare potest, renitentem autem acceptare, potest ad acceptandum compellere & punire.

5. Rescriptum posterius contrarium priori, nulla facta mentione reuocationis, subreptitium censetur, nisi Papa ex certa scientia posterius rescriptum mittat.
6. Iudex appellationis, qui confirmat sententiam, quam alius tulit, non mandat eam executioni, sed prior iudex, vt iudicium, ubi captum est, etiam perficiatur.
7. Ordinarius, & alius, qui merus exactor est, ad mandatum delegati sententiam exequi debet, nisi manifestè iniustam esse ei constet, saltem in causa criminali; tunc enim non debet exequi, sed ad Superiorem seu iudicem referre.
8. Delegatus eum, a quo impeditur malitiosè, vt nequeat die statuta procedere, puniet, & causam alteri iudici, neutri parti suspecto, ad eandem diem cognoscendam, remota appellatione, committet, nisi partes litem prorogent.

NOTANDVM I. Delegare, vel subdelegare causam contentiosam est actus iurisdictionis, vti habetur in l. 3. ff. de iurisdicct. Iurisdicctio est Iudicis dandi licentia. Quare nemini competere potest, nisi iudiciaria potestate præditus sit: quia nemo alteri dat, quod ipse non habet, seu nemo plus iuris in alterum transferre potest, quam ipsi competere noscatur, reg. 79. in 6.

NOTANDVM II. Delegatus Principis, id est, Superiorem nullum agnoscentis, causam sibi commissam delegare potest cuicumque personæ habili, cui ipsemet delegans secundum iura committere posset, iuxta c. statutum, in princ. & §. in nullo. de rescript. in 6. Imò si causa aliqua subdelegandi appareat, aut præsumi queat, cogi potest alter ad suscipiendum: Præterquam si videat, quod ille malitiosè onus, v. g. odium seu periculum offendendæ partis in ipsum deriuare intendat, tunc acceptare non cogitur: Imò generatim dici potest, quotiescunque eadem causa recusandi militat in subdelegando, quæ est in delegato, quod subdelegandus acceptare non cogatur. Vide quæ dixi in c. 3. not. r. hoc tit.

Porro